

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/312/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713216158
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8713216158.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., IČO: 35 724 803, so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR, s. r. o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5 proti žalovanému: M. M. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom S., E. XXX/X, toho času na neznámom mieste, zastúpený opatrovníkom A. Q. E., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu C., za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, IČO: 42 343 828, so sídlom Prešov, Námestie legionárov 5, právne zastúpený: JUDr. Monikou Marjanovič, advokátka so sídlom 040 01 Košice, Urbánkova 1562/6, o zaplatenie 2 073,24 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č. k. 7C/147/2014-82 zo dňa 31. 10. 2014 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobca je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov odvolacieho konania 99,68 Eur na účet právnej zástupkyne vedľajšieho účastníka JUDr. Moniky Marjanovič, advokátky, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom žalobu zamietol, náhradu trov konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného nepriznal a priznal vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 198,66 Eur s povinnosťou žalobcu ich zaplatiť na účet právnej zástupkyne JUDr. Monike Marjanovič, číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd prvého stupňa vec právne posúdil podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, podľa § 524 Občianskeho zákonníka a § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku.

Svoje rozhodnutie súd prvého stupňa odôvodnil, cit.: „Právny predchodca žalobcu K. K. a. s. uzavrela so žalovaným dňa 04. 05. 2007 zmluvu o splátkovom úvere, na základe ktorej bolo odporcovi poskytnutých 150 000 Sk (4 979,09 Eur). Žalovaný sa zaviazal splácať úver pravidelnými mesačnými splátkami po 3 470 Sk (115,18 Eur). Dátum splatnosti prvej splátky bol určený dňom 20. 06. 2007 a konečná splatnosť úveru bola určená dňom 20. 04. 2012. Žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním a právny predchodca žalobcu (K. K. a. s.) dňa 28. 06. 2011 postúpila pohľadávku na žalobcu. Po postúpení pohľadávky dňa 28. 06. 2011 žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a u žalovaného si uplatnil úrok z omeškania od tohto dňa. Vedľajší účastník vystupujúci na strane žalovaného žiadal návrh zamietnuť odôvodňujúc, že žalobca nie je vo veci pasívne legitimovaný s poukazom na ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách. Vedľajší účastník nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak tvrdí, že pre takýto postup banky je nevyhnutné pristúpiť v súlade so zákonom k vyhláseniu

predčasnej mimoriadnej splatnosti celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je však výlučným oprávnením banky, pričom toto oprávnenie môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky. Súd sa stotožnil s argumentáciou vedľajšieho účastníka a uzavrel, že v danom prípade nebolo preukázané, aby právny predchodca žalobcu vyhlásil splatnosť úveru, pričom splatnosť bola vyhlásená až žalobcom, a to dňa 06. 08. 2011, t. j. po postúpení pohľadávky bankou. Za takejto situácie vzhľadom na neplatnosť postúpenia pohľadávky žalobca nie je aktívne legitimovaným účastníkom vo veci a súd z dôvodu nedostatku aktívnej legitimácie na strane žalobcu žalobu zamietol.

Vedľajšiemu účastníkovi ako úspešnému účastníkovi súd priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie zastúpenia, písomné vyjadrenie zo dňa 13. 10. 2014) každý úkon á 91,29 Eur + 2 x režijný paušál á 8,04 Eur. Náhradu trov konania spolu v sume 198,66 Eur súd zaviazal zaplatiť žalobcu vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Monike Marjanovič.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci a nedostatočného zistenia skutkového stavu. Žalobca zastáva názor, že aktívnu legitimáciu v konaní preukázal oznámením postupcu o postúpení pohľadávky. Ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Zo zákona nevyplýva, žeby podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Tiež doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky. To znamená, že ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle ust. § 524 Občianskeho zákonníka. S nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené len sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách. Vzhľadom k dikcii ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách s poukazom na to, že omeškanie žalovaného trvalo nepochybne viac ako rok, odvolateľ zastáva názor, že právny predchodca žalobcu by konal v súlade s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách (a teda by neporušil bankové tajomstvo), aj v takom prípade, ak by písomnú výzvu žalovanému nezasielal. Ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách je potrebné vykladať tak, že pokiaľ je dlžník v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, môže banka postúpiť pohľadávky zodpovedajúcu celej výške peňažného záväzku, nielen časť, s ktorou je dlžník v omeškaní. Pokiaľ by predmetné ustanovenie malo na mysli postúpenie len časti peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, bolo by to v predmetnom ustanovení výslovne uvedené. Uvedený názor je zřejmý, aj zo samotného logického znenia citovaného ustanovenia, inak by nebolo formulované v tom zmysle, že ak je klient v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, ale bolo by formulované v tom zmysle, že časť peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní môže byť predmetom postúpenia. Vzhľadom k uvedenému považuje odvolateľ za nesporné, že banka môže postúpiť peňažný záväzok ako celok, vrátane jeho doposiaľ nesplatennej časti či jeho príslušenstva. Odvolaním odvolateľ napadá aj výrok o trovách konania, nesúhlasí s priznaním náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi, pretože nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva. Vedľajší účastník - Združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť sám z podstaty svojej existencie schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Žaloba má za to, že úmyslom zákonodarcu pri umožnení vstupu právnickej osoby ako vedľajšieho účastníka do konania bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytovať spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc a ktorý budú v danej oblasti aj materiálne, aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil, žalobe vyhovel a priznal žalobcovi náhradu trov konania. Alternatívne navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vedľajší účastník na strane žalovaného navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť. Zároveň žiadal priznať náhradu trov odvolacieho konania.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 10 ods. 1 O. s. p.) preskúmal rozsudok spolu s konaním mu predchádzajúcim v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 1, 2 O. s. p.) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým bol návrh žalobcu zamietnutý a vedľajšiemu účastníkovi bola priznaná náhrada trov konania.

Žalobca odvolanie odôvodnil tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d) O. s. p.) a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O. s. p.). Odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. d) O. s. p. je daný, ak výsledok hodnotenia dôkazov súdom prvého stupňa nezodpovedá postupu vyplývajúcemu z ust. § 132 O. s. p., pretože súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov nevyplynuli, ani inak nevyšli počas konania najavo, alebo súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané a vyšli počas konania najavo, alebo v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli najavo inak, z hľadiska ich závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti a vierohodnosti je logický rozpor, alebo ktoré odporujú ust. § 122 až 135 O. s. p.. Odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. f) O. s. p. je daný, ak súd prvého stupňa vec posúdil podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá alebo právnu normu síce správne určenú nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a v podrobnostiach na ne odkazuje (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Súd prvého stupňa v konaní správne aplikoval ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách v spojení s ust. § 524 Občianskeho zákonníka.

Z obsahu spisu a napokon i z obsahu samotného odvolania je zrejmé, že postupca neukončil záväzkovo-právny vzťah uzatvorený medzi postupcom na jednej strane a žalovaným na strane druhej, nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, zmluva nebola vypovedaná a taktiež nedošlo k odstúpeniu od zmluvy a žalobca nedisponuje dokladmi, ktoré by danú skutočnosť - ukončenie zmluvy - preukázali. K predčasnému ukončeniu zmluvy došlo až zo strany žalobcu oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru listom zo dňa 18. 07. 2011 (č. I. 21 spisu).

Odvolací súd v tomto smere dáva do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Bratislave vo veci 6Co/203/2015, ktoré sa týka postupovania pohľadávok právneho predchodcu žalobcu (postupca v predmetnom konaní), na odklon ktorého nevidí dôvod a v plnom rozsahu sa s jeho závermi stotožňuje.

Z obsahu spisu zároveň vyplýva, že predmetný splátkový úver vo výške 150 000 Sk (4 979,09 Eur) poskytla žalovanému K. K. a. s. na základe zmluvy zo dňa 04. 05. 2007. V zmysle tejto zmluvy mala konečná splatnosť úveru nastať 20. 04. 2012. Pohľadávku z tohto úveru K. K. a. s. postúpila na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 06. 2011 (č. I. 22 - 26 spisu). Z čl. 7.6 bod 7.6.1 všeobecných obchodných podmienok K. K. a. s. (č. I. 12 - 13 spisu) vyplýva, že v prípade porušenia zmluvnej povinnosti zo strany dlžníka bola K. K. a. s. oprávnená okrem iného vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť. K. K., a. s. nevyužila ani jednu z týchto možností a pohľadávku postúpila žalobcovi bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol, napr. výpoveďou zmluvy o úvere alebo odstúpením od nej. Táto skutočnosť je zrejماً aj z toho, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru až po tom, ako mu pohľadávku postúpila K. sporiteľňa, a. s., a to listom zo dňa 18. 07. 2011 (č. I. 21 spisu).

Žalobca v konaní tvrdí, že je aktívne legitimovaným účastníkom konania, k týmto odvolacím námietkam odvolací súd uvádza:

Aktívnou vecnou legitimaáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorých vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitimaácie či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane

žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovanej) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porovnaj rozsudok NS SR zo dňa 29. 06. 2010, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čí len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“) aj bez súhlasu klienta.

Podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., môže byť banková pohľadávka postúpená (alebo jej časť), ak je (1.) splatná, a to až po predchádzajúcej (2) písomnej výzve a kumulatívne, ak je splnené (3) omeškanie dlžníka so splnením postupovanej pohľadávky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznych subjektov už nad pohľadávkou, nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co/119/2013, 19Co/194/2015, 4Co/145/2014). Ak zákonné predpoklady nie sú splnené, ide o právny úkon postúpenia contra legem a z toho dôvodu je absolútne neplatný pre rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka).

Zo znenia citovaného ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. vyplýva, že prvá obligatórna podmienka pre platnú cesiu bankovej pohľadávky je písomná výzva banky, ktorá má byť klientovi banky doručená a napriek tejto písomnej výzve je klient banky v kvalifikovanom omeškaní (nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní). Až po preukázaní, že klientovi banky bola takáto výzva zo strany banky doručená, prichádza do úvahy postúpenie bankovej pohľadávky, zodpovedajúcej omeškanému záväzku inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou. Písomná výzva, ktorá spĺňa vymedzené kritériá je základným a prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žalobca však takýto dôkaz v konaní nepredložil, preto je možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal už prvú obligatórnu podmienku uvedenú v § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Po splnení tejto podmienky môže banka pristúpiť k postúpeniu „spôsobilej pohľadávky“, teda pohľadávky, s ktorou je dlžník v omeškaní. Z ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. totiž vyplýva, že ak je klient banky napriek jej písomnej výzve v kvalifikovanom omeškaní „čo len s časťou svojho peňažného záväzku“ voči banke môže banka svoju „pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku“ postúpiť písomnou zmluvou inej osobe.

V rozpore s vyššie uvedeným žalobca vo svojom odvolaní namieta, že pri kvalifikovanom omeškaní klienta banky s časťou svojho peňažného záväzku (nesplatených niekoľko splátok) má banka oprávnenie postúpiť inému subjektu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou, pohľadávku z celého úveru. To znamená splátky splatné, ale aj splátky, ktorých zročnosť ešte nenastala, a to bez toho, aby banka pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti celého úveru.

Takýto výklad žalobcu nezodpovedá účelu, zmyslu a logickému posudzovaniu § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z.

Odvolací súd nijako nespochybňuje oprávnenie banky postúpiť pohľadávku z celého úverového vzťahu, avšak to by musela K. K. a. s. pristúpiť k ukončeniu úverového vzťahu (vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru). Takýmto spôsobom postupujú ostatné bankové subjekty na finančnom trhu.

Žalobca vo svojom odvolaní taktiež namieta, že ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. nemožno spájať s jeho aktívnou legitímáciou ako postupníka pohľadávky. Podľa názoru odvolateľa citované ustanovenie je o úprave výnimiek z bankového tajomstva a nie je o platnosti postúpenia pohľadávky.

Žalobca uvedenou argumentáciou v podstate zastáva názor, že síce neboli dodržané podmienky v predmetnom ustanovení, ale nenesie za to žiadne následky a banka na neho postúpila platne pohľadávku. Takýto výklad odvolací súd považuje za účelový. Ak by súd prijal takúto argumentáciu, banka ako inštitúcia prísne regulovaná štátom prostredníctvom Národnej banky Slovenska, ktorá vykonáva svoju činnosť na základe bankového povolenia by mohla neobmedzene postúpiť pohľadávku z bankového úveru nebankovej inštitúcií (zväčša inkasným spoločnostiam), ktoré nie sú nositeľom takéhoto bankového povolenia. Takýto výklad ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. je neprípustný a nesprávny, pretože obchádza zákon a umožňuje tzv. nebankovkám spravovať bankový úver, pričom na túto činnosť nie sú oprávnené.

V ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. sú explicitne uvedené podmienky pre platné postúpenie pohľadávky z banky na tretiu osobu. Žalobca však v konaní nepreukázal (§ 120 ods. 1 O. s. p.) splnenie vymedzených podmienok podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., nepreukázal:

1. výzvu banky dlžníkovi,
2. postúpenie pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu.

Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti K. a. s. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 28. 06. 2011 je preto neplatným právnym úkonom. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej réžii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podriaďiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to žalobca ani nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru.

Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca v konaní nepreukázal existenciu písomnej výzvy (banky) po tom, čo bol žalovaný (klient banky) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškanií so splácaním jednotlivých už splatných splátok. Splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatných pohľadávok nebolo preukázané. Aktívna legitímácia žalobcu nie je preto ani čiastočne daná.

Majúc na zreteli vyššie uvedené, odvolací súd prvostupňový rozsudok vo veci samej s osvojením si jeho dôvodov ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1, 2 O. s. p.).

Ďalšia odvolacia námietka žalobcu sa dotýka neúčelnosti právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka. K tejto odvolacej námietke odvolací súd udáva.

Účastník konania, ktorý v spore uspel (§ 142 ods. 1 O.s.p.) alebo zastavenie konania nezavinil (§146 ods. 2 O.s.p.), má nárok na náhradu trov tohto konania. Tento postup môže súd prelomiť a nepriznať náhradu trov konania, ak sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa (§ 150 ods. 1 O.s.p.), na ktorú skutočnosť v podstate žalobca aj poukazuje. Odvolací súd preto podrobil žalobcom označené skutočnosti vyhodnoteniu, či predstavujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

Žalobca argumentuje predmetom činnosti vedľajšieho účastníka inter alia jeho vedľajšími intervenciami na ochranu spotrebiteľov v súdnych konaniach. Tým má byť podľa žalobcu vedľajší účastník spôsobilý sám vystupovať v konaní a zastúpenie advokátom len navyšuje trovy.

Táto argumentácia je zjavne nepresvedčivá a naráža aj na základné princípy občianskeho súdneho konania. Predovšetkým žalobca neuviedol jediný rozumný dôvod, prečo práve tento typ právnickej osoby má byť vylúčený z práva na právne zastúpenie advokátom a niet na to opory v žiadnom ustanovení všeobecne záväzného právneho predpisu. Túto argumentáciu nepodporuje ani judikatúra Súdného dvora Európskej únie, ktorá naopak nevidí žiadny dôvod na poskytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdného dvora Európskej únie vo veci C-279/09).

Ak by súd mal prijať argumentáciu žalobcu, tak potom vzhľadom na jeho nepochybne profesionálne vymáhanie pohľadávok by sa malo to isté pravidlo aplikovať na neho samotného. Aj jeho právne zastúpenie by sa javilo nadbytočné a zbytočné navyšujúce trovy konania.

Argument o navyšovaní trov zjavne neobstojí. Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je aj náhrada trov konania protistrane, ale aj na jej podporu vedľajšiemu účastníkovi. Niet dôvodu na výnimku u profesionálnych právnických osôb zaoberajúcich sa vymáhaním pohľadávok.

Aktivity vedľajšieho účastníka evidentne súvisia s ochranou spotrebiteľa a aj v predmetnej veci je zjavné, že žalovaný spotrebiteľ by musel čeliť žalobe profesionála pri vymáhaní pohľadávok navyiac zastúpeného advokátom.

Zákonodarca v § 137 O.s.p. explicitne u právnických osôb zaoberajúcich sa kolektívnou ochranou práv zvýraznil v rámci indikatívneho výpočtu trov konania aj výdavky takejto osoby. Z dôvodovej správy „Navrhovaná právna úprava bude dopadať aj na ďalšie právnické osoby, ktoré sú v súlade s právnymi aktmi Európskej únie aktívne legitimované na kolektívnu ochranu zákonom chránených záujmov, napr. vo sfére ochrany pred diskrimináciou, alebo vo sfére kolektívnej ochrany práv spotrebiteľa. V týchto prípadoch budú osobitnými predpismi napr. zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon), zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákon č. 82/2005 Z. z. o nelegálnej práci a nelegálnom zamestnávaní. Navrhovaná právna úprava bude predstavovať aj výrazný príspevok ku kolektívnej ochrane práv osôb“. Niet dôvodu na výnimku ani v prípade vedľajšieho účastníka.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý uplatňovať svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Odvolacie námietky žalobcu sú neopodstatnené.

Za tohto stavu odvolací súd rozsudok aj vo výroku o náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi ako vecne správny potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Žalobca v odvolacom konaní nebol úspešný a žalovaný si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnil. V odvolacom konaní bol úspešný vedľajší účastník na strane žalovaného, a preto mu patrí právo na náhradu trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalobcovi. Jeho trovy pozostávajú z trov právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. za jeden úkon právnej služby vo výške 91,29 Eur - vyjadrenie k odvolaniu podľa § 14 ods. 1 písm. b) vyhlášky č. 655/2004 Z. z. (pri tarifnej hodnote veci 2 073,24 Eur). K tomu je potrebné pripočítať režijný paušál 8,39 Eur ((podľa § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Žalobca je preto povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovaného trovy odvolacieho konania v celkovej výške 99,68 Eur na účet právnej zástupkyne vedľajšieho účastníka tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.